

Bijeenkomst religieuze en levensbeschouwelijke organisaties

7 mei 2025

Op het stadhuis nodigden we inwoners van Eindhoven uit die verschillende religies en levensbeschouwingen vertegenwoordigen. Samen met deze groep van ongeveer 35 mensen keken we, vanuit ieders achtergrond en ervaring, naar onze stad. In vier gespreksrondes gingen we met elkaar in gesprek onder begeleiding van een gespreksleider. We spraken over wat Eindhoven sterk maakt, wat we moeten behouden, wat er beter kan en wat vernieuwd moet worden. We gebruikten verschillende afbeeldingen ter inspiratie om deze vragen te beantwoorden.

De diversiteit aan meningen, achtergronden en ervaringen zorgde voor een kleurrijk beeld van ideeën. Tegelijkertijd was er ook veel overeenstemming. Zo vonden veel deelnemers het belangrijk dat er genoeg plekken zijn waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, en waar religieuze of levensbeschouwelijke bijeenkomsten kunnen plaatsvinden.

Al met al leverden de gesprekken veel inspiratie op voor de toekomst van onze stad. Het was een waardevolle stap richting gezamenlijke staddoelen voor Eindhoven.

Dit verslag is een overzicht van wat we meenemen uit deze bijeenkomst.

Behouden

- PSV
- Multiculturele samenleving → acceptatie, heel goed, meer dan steden in de buurt. Behoud rust.
- Investeren in techniek, grote inbreng voor NL, eigen innovatie.
- Groene plekken behouden, rust & verademing + duurzaamheid + sporten en wandelen, bewegen. Voor welbevinden van de mensen.
- Kinderen buiten kunnen spelen.
- Aandacht voor culturele dingen.
- Techniek & design.
- TU/e
- Zulke avonden blijven, dan kom je mensen tegen, leren van elkaar.
- Ontmoetingsruimten bv in groen.
- Buurthuizen.
- Gratis evenementen.
- Levendige, dynamische stad. Laat de stad nooit af zijn. Het mag ook pijn doen als iets verdwijnt.
- Lage huurwoningen om de diversiteit te behouden. En industrieel erfgoed.
- Bereikbaarheid o.a. mobiliteit. Eerder was dit beter. Niet voor een ander invullen. Voorbeeld is de Boschdijk.
- Ruimte voor alle mensen en ideeën.

**HET EINDHOVEN
VAN DE TOEKOMST**

- Richtinggevende stroom → dat het druppelt. Hele leven in Eindhoven.
- Together we create → designstad, diverse stad, industrieel.
- Met z'n allen bij elkaar → dat we nu ook doen. Het is ons Eindhoven.
- Gemeenschappen waar we naar elkaar om kijken en helpen → pas als we dat doen kan de stad groeien.
- Verbinding → dat is wat een snel groeiende stad nodig heeft.
- Alles wat werkt en goed functioneert.
- Een goede sociale basis die versterkend werkt.
- Culturele voorzieningen. Heeft een verbindend karakter.
- Bevorderen van onderlinge eenheid, begrip en solidariteit. Investeren in volle breedte van versterken.
- Basis/fundering is goed onderwijs! Goede docenten is de basis, hiermee maak je de start van alle inwoners.
- Het thuishaven-gevoel.
- Investeren in 'buurt-structuren' om de verbinding te houden.
- Investering in de onderkant van de samenleving.
- Aandacht voor vroegtijdige schoolverlaters. Problemen voorkomen.
- Voorzieningen voor nieuwkomers om elkaar te ontmoeten, onder hun voorwaarden, voldoen aan hun waarden.
- Technologisch platform / bedrijven.
- Onderwijs. Onderwijs is de basis voor ontwikkeling en modernisering van de stad.
- Interreligieuze dialoog en samenwerking. De bestaande platform en initiatieven van de gemeente die bruggen slaan tussen religieuze en levensbeschouwende gemeenschappen moeten gekoesterd en bestendig worden. Deze bevorderen onderlinge eenheid, begrip en solidariteit.
- Diversiteit en inclusiviteit. Eindhoven is al een diverse stad. De erkenning en waardering van deze diversiteit draagt bij aan harmonie en sociale cohesie.
- Behoeftte aan (via 'neutrale') gemeente vaker met elkaar in gesprek te komen, en van elkaar te leren. De zingeving vanuit religie is universeel en het zou zo jammer zijn als dat verdwijnt.
- Cultuur! Ook voor andere etniciteiten voorzieningen scheppen, zodat nieuwkomers een plek kunnen vinden.
- Interreligieuze bijeenkomsten tbv samenwerken/samen optrekken. Draagvlak voor religieuze gemeenschappen → verbanden leggen, relaties aangaan, een soort web, gefaciliteerd door de gemeente.
- History. Where Eindhoven came from. It is important to remember how Eindhoven began, how it started. The story of the buildings should be preserved.
- Grote bedrijven. Grotere en bekende bedrijven trekken jonge mensen (starters/studenten) aan.
- Een groene stad. Natuur brengt rust.

- Less congested roads and nice green areas. Eindhoven is beautiful city due to open areas and we should keep it like this.
- Green open space. Which makes Eindhoven the most beautiful city as compared to other cities like Den Haag en Amsterdam, which are very congested due to over crowded streets. Maintaining the countryside environment also helps to keep good health for all age groups.
- Ruimte voor alle mensen en geloven ongeacht af- of herkomst. Alleen samen staan we sterk! Alleen samen kunnen we groeien!
- Behoudt de groeispirt: het zoeken, het vernieuwen, het groeien, bewegen, ontwikkelen, dynamiek, durf, moed, verandering. Een stad die “af” is, is een dode stad. Dynamiek = leven.
- Bereikbaarheid (mobiel)
- Ondanks een grote stad dorps karakter. Veel initiatieven om elkaar te ontmoeten.
- Industriële gebouwen – erfgoed.
- Gratis evenementen.
- Cultuur: bioscoop / theater.
- Centrale politieke kijk.
- Technische investering.
- Informeel, no nonsense, open ontvankelijk
- Faciliteren van ontmoetingen
- Mix van laagdrempelig & hoog (niveau) kwaliteit
- Zorgen voor elkaar
- Gemoedelijkheid. Geen gehaaste stad maar een Brabantse. Nuchterheid.
- De ‘dorpse’ mentaliteit. Gedeelde verantwoordelijkheid voor zorg en welzijn van elkaar. Tegengeluid tegen polarisatie.
- Het contact met de burgers en verschillende groepen. Omdat het belangrijk is dat de gemeente ons blijft horen. En zich zichtbaar maakt.
- Een centrum zijn voor sterk innovatief onderwijs. Goed onderwijs en opleiding geeft kracht voor de toekomst.
- Het verleden zichtbaar houden.
- Openheid/betrokkenheid. De diversiteit van geloofsgemeenschappen. In alle openheid met respect samenleven.
- Van de gemeente die bruggen slaan tussen religieuze en levensbeschouwelijke gemeenschappen moeten gekoesterd en bestendig worden. Deze bevorderen onderlinge eenheid, begrip en solidariteit.
- Religie voor iedereen. Maatschappelijke bestemmingen. Gebedshuizen behouden. Praktisch houden. Religie is altijd in ontwikkeling. Moet altijd een bestemming hebben in de stad op wijkniveau.
- Innovatie, kennis. Eindhoven staat voor kennis en innovatie. M.i. heel belangrijk voor de groei en diversiteit van Eindhoven.
- Grote evenementen voor jong en oud. Iedereen komt bij elkaar. Je komt mensen tegen die je op een normale dag niet tegen zou komen.
- Bedrijfsconcurrentie.
- Kleurrijk.
- Vooruitstrevend. Denken in de toekomst.

Versterken

- Bedrijven zelf verantwoordelijkheid pakken.
- Meer aandacht voor metro's, efficiency meer ondergronds.
- Meer toeristische gebieden. → Eindhoven kan voorbeeld zijn hier ervaren en meenemen. Mond-op-mond reclame.
- Schonere kanalen.
- Bereikbaarheid met de bus.
- Kenmerken van een grote stad, steeds meer mee kunnen doen, dat moet ook mee groeien.
- Aandacht voor dakloosheid.
- Meest inclusieve stad.
- Sportaccommodaties.
- Dak- en thuislozen is pijnlijk om te zien → hebben ook hun plek nodig.
- Praat met elkaar → openheid, meer begrip voor elkaar.
- Betaald parkeren heeft financieel veel impact voor WW of minimaal inkomen.

Waarom?

- Parkeermogelijkheden.
- OV verbeteren en goedkoper maken → zoals Hasselt of Mechelen.
- Mensen niet aan hun lot overlaten → dan doen we onze plicht (menselijk plicht).
- Luchtkwaliteit verbeteren bijvoorbeeld autoverkeer uit de binnenstad.
- De gemeente actief zorgen dat ontmoeten → samenhang krijgen. Sociale samenleving → vindt nu te veel plaats in eigen kring. Het Aadsdiner. Sport en eten verbindt.
- Plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten → integratie. Zorgen voor laagdrempelige initiatieven.
- Trudo organiseerde "gluren bij de burens" in coronatijd → zorgt voor nieuwsgierig. 24 en 25 mei.
- Huisvesting: Dak- en thuislozen, begeleid wonen, arbeidsparticipatie, mensen met beperkingen, onderwijs thuiszitters. Om verergering tegen te gaan.
- Subsidie voor activiteiten van mensen met niet westers migratie achtergrond.
- Universele, morele en geestelijke opvoeding, rechtvaardigheid, eerlijkheid, dienstbaarheid en samenwerking. Via educatieve programma's. Eenheid in verscheidenheid. Bewustwording en waardering van elkaars geloof. Religieuze gemeenschappen zijn universeel moreel kompas.
- Goed en degelijk taalonderwijs voor binnenkomers / expats. Een thuis voor alle inwoners.
- Discriminatie geen ruimte geven en iedereen gelijk behandelen.
- Er gaat ook heel veel goed in onze stad in mijn mening.
- Meer diversiteit in de gemeente, zorgen dat we alle burgers bereiken met vacatures.
- Goede alternatieven voor auto's want nu is mobiliteit/bereikbaarheid niet op het niveau dat je de auto al kan vervangen.
- Eenheidstuinen in elke buurt (interreligieus + sociaal maatschappelijk).

- Iedereen de kans om zich te ontplooiën. Ook voor die mensen die sociaal niet zo krachtig zijn. Ruimte voor waar we naar elkaar om kijken.
- Goed Nederlands onderwijs.
- Veel aandacht voor inclusiviteit op middelbare scholen. Ervaren dat dit er nu onvoldoende is. Met de komst van veel niet-westerse nieuwkomers wordt dit nijpender.
- Eenheid in verscheidenheid: bewustwording en waardering van elkaar geloof en achtergrond moet actiever worden bevorderd via gezamenlijke educatieve en culturele initiatieven. De religieuze gemeenschap kan een universeel moreel kompas bieden.
- Prijs van elektrisch tanken is in Eindhoven hoger dan in de omliggende dorpen. Kan dat niet beter.
- Meer aanbod in taallessen. Ook op verschillende niveaus. Gaan nu erg langzaam voor sommige mensen.
- Mobiliteit → Verbinden van verschillende gebieden, zodat je niet via het centrum hoeft.
- Ruimte voor kerken (alle religies) en samenkomen. Hoge huren en weinig aanbod. Hebben veel ruimte nodig voor grote groepen & festivals.
- In droge zomer gaat stil water vies ruiken.
- Het systeem vereenvoudigen voor mensen die afhankelijk zijn van ondersteuning van de gemeente.
- Meer florerend vrijwilligers.
- Wens om verschillende religies vaker met elkaar verbinden. Kan bijdragen aan verbinding tussen verschillende mensen.
- Lessen over burgerschap, over wat het betekent om onderdeel van de samenleving te zijn. Dat we een collectief zijn.
- Woningen en scholen.
- Actief sociale samenhang bevorderen. Open geest naar elkaar. Gunnen van verschillen. Stilteplekken. Kwaliteit van sociale samenhang = de kwaliteit van de stad. Mycelium van de biotoop, geen losse bubbels, stilte om te aarden, te rusten.
- Parkeermogelijkheden. Een avondje Eindhoven kost nu 8 a 10 euro per uur.
- Openbaar vervoer. Veel te duur.
- Mensen helpen als het nodig is. In onze plicht.
- Parkeergelegenheid.
- Betaald parkeren.
- Praten met elkaar, openheid.
- Integratie. Plekken waar we elkaar kunnen ontmoeten.
- Opvang dak- en thuislozen.
- Sportaccommodaties FC Eindhoven.
- Cross collaboration between & across religions. It would be nice to see similar religions and be able to collaborate OR collaborate with other religions / churches to help Eindhoven for the greater good. i.e. more volunteers.

- Public transport improvements between tours. More bus lines, frequent lines. Perhaps an overhead system or trams.
- More availability for churches to collaborate or even rent buildings.
- Het bureaucratisch systeem meer toegankelijk, meer uitlegbaar, meer gezond verstand.
- Vrijwilligerswerk initialiseren.
- Incorporate more modern design in our architecture. Think of the naturistic buildings in Strijp-S & other interesting things in the city (bowling pins). It will make the city more interesting for people to visit & live in. Which may result in a boost in tourism & valuable community member.
- More availability for places of worship. Finding a church building to rent is very difficult.
- More events like Dutch Design Week to showcase Eindhoven.
- Kerkgebouwen behouden en niet ombouwen tot kantoren of sportscholen. Er zijn veel religieuze groepen die op zoek zijn naar een kerkgebouw of ruimte om diensten te houden, terwijl het aantal kerkgebouwen afneemt.
- We need public transport which is not expensive and interconnecting different parts of city. Not every route via centrum. For better mobility.
- Mogelijkheden bieden voor gemeenschappen in de buurt.
- We need cheaper housing. For easy living.
- Turkse gemeenschappen, snel mensen begraven. In het weekend missen we de incidentenlijn om overlijdens in het weekend kunnen regelen. Zou heel erg helpen voor Islam stichting Nederland.
- Ervoor zorgen dat ook kwetsbare burgers mee kunnen, bestaanszekerheid hebben. Eindhoven als de meest inclusieve stad van Nederland!
- Toeristische recreatiegebieden of activiteiten. Aantrekkelijker maken voor toeristisch / inkomsten.
- Metro's aanleggen. Ook ondergrondse bereikbaarheid creëren.
- Meer gebruik maken van het kleurrijke talent. Durven vertrouwen op ervaring en kennis die niet per se binnen het plaatje / systeem past. Ruimte voor creatieve en diverse out-of-the-box denkers. Minder hokjesdenken.

Vernieuwer

- Gratis OV.
- Meer ruimte voor groen.
- Meer vrijheid voor bewegen.
- Zwembaden, betaalbaarder zwemmen.
- Sport, daar komt alles samen. Moet met de tijd mee gaan. Voetbal ook verbindend.
- Plaatsen creëren voor jong en oud, bijv. sportapparaten voor ouderen.
- Fietsen op weg.
- Gemeenten open initiatieven voor burgers.
- Verduurzaming. Stad neemt voortouw om voor iedereen gasloos te organiseren. Systemen hoe kunnen we de stoel verwarmen.

**HET EINDHOVEN
VAN DE TOEKOMST**

- Toekomstbestendig bouwen.
- Ouderen met grote huizen en tuinen → stimuleren meer huis te delen.
- Veel meer een deeleconomie.
- Iedereen recht op onderdak, zorghulp. We moeten af van alleen rechthebbende.
- Stilte in de stad → bezinningsplekken / ruimte.
- Nu is de grootste religie geld. Dat mogen we vanaf.
- Recreatieve zwembaden.
- Speeltuinen, waar kinderen terecht kunnen.
- Zorg → goede gesprek en communicatie. Meer voor de mensen zijn.
- Onderwijs zodat van jongs af aan geleerd wordt begrip is voor de verschillen. Van elkaar weten zoals de geloven. Goedheid in de mens.
- Lagere parkeerkosten.
- Maak van 18 september een echte Eindhovense dag. Dat je dan samen iets doet.
- Verbinding maken.
- Multihelix bouwen.
- Huisvesting.
- Preventiebeleid + jeugdzorg en opvoeding.
- Gezondheidszorg voor iedereen: structuur moet vernieuwd worden (al jaren geen vaste huisarts).
- Meer diversiteit binnen de Gemeentelijke apparaat.
- Groei van de stad is ook het parkeren en mobiliteit en bereikbaarheid essentieel. Beter mobiliteit om de auto thuis te laten.
- Verbinding & diversiteit. Eenheid van de inwoners van de stad, begrip voor elkaar. Sterke gemeenschap waarin hetzelfde is en gelijke rechten hebben.
- Lichtstad Eindhoven.
- Capaciteitsopbouwende programma's. Introduceer devotionele bijeenkomsten, leerkringen, jeugdgroepen en kinderclasses die gericht zijn op geestelijke groei en sociale betrokkenheid bij de gemeenschap.
- Buurtnetwerken.
- Interreligieuze raad.
- Geestelijke ruimte.
- Openbaar vervoer!
- Personeelsbeleid. Meer mensen met handicap in dienst.
- Structurele gemeenschapsopbouw: stimuleer buurtnetwerken waarin bewoners samenwerken aan verbetering van hun leefomgeving, geïnspireerd door een cultuur van dienstbaarheid.
- Interreligieuze raad voor stadsontwikkeling: Creëer een structureel platform waar religieuze instellingen met de gemeente overleggen over de ethische en spirituele dimensies van stadsbeleid.

- Geestelijke ruimte: stadsplekken en initiatieven die rust, bezinning en spirituele verbinding mogelijk maken, zoals gebedshuizen en stille ruimten, moeten behouden blijven. Aanleggen van een interreligieuze “eenheidstuin” in het hart van Woensel en/of het centrum.
- Re-claim public space: dus dat het voor iedereen fijn is om op straat te zijn. Niet alleen hangjongeren, maar iedereen.
- City without fatbikes in 2040. Of maak zelfde regels als bij scooters.
- More plekken om te studeren in de stad. Nu is het vaak druk op vaste plekken. Zou meer bieb kunnen zijn.
- Monorail met hubs bij o.a. onderwijsinstellingen. Voordeel is dat er geen nieuwe vloeren hoeven worden aangelegd. Veel snelle tijden.
- Nachtervoer.
- Internationale verbindingen vanaf Eindhoven.
- City battery om energie op te sparen.
- Nobelprijs in 2040 uit Eindhoven bij de Universiteit.
- Meer trots op de stad.
- Meer musea, bijv. science museum.
- Andere samenleving → meer collectief waarbij jongeren meer betrokken worden bij ontwikkelingen samen met scholen & ouders maar ook (juist) los van school.
- Meer makerspaces, meer toegankelijk maken van materialen. Als Microlab.
- Niet vernieuwen maar blijven bijschaven.
- Meer iconische gebouwen. Eventueel refererend naar de geschiedenis. Gemaakt door lokale bronnen. Er zijn relatief weinig echte Eindhovense gebouwen.
- Speeltuinen.
- Rondweg.
- Aandacht voor kwaliteit van leven.
- Ruimte voor grassroots ontwikkeling.
- Beschermen van natuurgebieden.
- Bibliotheken buiten het centrum. Mensen kunnen lezen en boeken halen zonder ver te reizen.
- De burger/inwoner meer betrekken bij de besluitvorming van de gemeente (inspraak).
- Ook kunnen stilstaan, vertragen, accepteren dat niet alles op te lossen is. Niet voor elkaar (denken), maar met elkaar.
- Sporten in de natuur. Geeft veel meer mogelijkheid aan jong en oud.
- Publieke fitness plaatsen realiseren waarbij de industriële apparaten ervoor zorgen dat ook ouderen gaan bewegen en dat buurthuizen hiervoor ingezet en gesubsidieerd kunnen worden om activiteiten media hiervoor inzetten.
- Gratis openbaar vervoer
- Better infrastructure for electric cars. It is very expensive to change & find accessibility. Also very expensive for parking.
- In a city full of technical people, a technical creative space can be positive.
- Stricter laws on the dangerous use of e-bikes within center.
- 100% Nederlands taligheid
- Gezamenlijke opvoeding van kinderen (ouders, school) Ijslandsmodel.

- International train lines through Eindhoven to Germany and Belgium. Eindhoven is so close to Germany and Belgium by car but very difficult by train. It would generate more international traffic through Eindhoven.
- Publieke (stille) studeer/werkplekken. In het weekend kunnen mensen niet terecht op de campus of werk. Een rustige plek kan in deze situatie helpen om goed te werken.
- Faster learning option for language integration.

